

Novi je predsjednik ministarskog savjeta g. Nikola Uzunović izjavio, da će politika nove vlade ići istim pravcem, kojim je išla prijašnja vlada g. Pašića, a to će reći, da će se voditi u duhu narodnog sporazuma između Srba, Hrvata i Slovenaca. Radni je program nove vlade ovaj: Rad na izvođenju ustava, izjednačenju i donošenju zakona i konsolidaciji zemlje u svim pravcima.

GRČKA

Izbor novog predsjednika grčke republike. — Pobuna vojske protiv novog predsjednika. — Mrtvi i ranjeni. — Borba se nastavlja.

Pred nekoliko dana obavljali su se po čitavoj Grčkoj izbori za novoga predsjednika grčke republike, pošto je dosadašnji odstupio, ne mogavši da podnosi sve ono, što je činio diktator Pangalos. Pa što se dogodilo? Na izborima je iznio ogromnu pobjedu sami Pangalos, koji je tako iz diktatora postao predsjednikom grčke republike. Premda su opozicione stranke pozivale svoje pristade, da se suzdrže od glasanja, oni su u većini glasali i to pretežno za Pangalosa.

Medjutim u noći od četvrtka na petak došlo je u Solunu do pobune grčkih četa. Oficiri su se koncentrirali sa četama kod vile Alatinij (u kojoj je stanovao negdašnji turski sultan Abdul-Hamid, kad su ga Mladoturci svrgnuli, prognali i internirali u Solunu). Oficiri su sa dvjema revolucionerskim hemicima dali znak za uzbuđu. Nato se oko njih okupilo 5000 buntovnih momaka. Interesantno je, da su oficiri, Karakutas, Bakirdis i Zafetos, koji su organizovali pobunu, dosada važili kao najodaniji Pangalosu, bivši šef generalnog staba u Solunu. Bakirdis je bio komandant trećeg artiljerijskog puka, a Zafetos je bio komandant trećeg artiljerijskog puka. Vodje pobunjenika upravile su komandantu trećega korpusa (koji je pristao uz pobunjenike i izišao u potpunju ratnoj spremi s bombama) generalu Zari-kidesu ove uslove:

1. general Pangalos ima se odmah povući;
2. ima se odmah obrazovati neutralna vlada;
3. imaju se raspisati slobodni izbori za predsjednika republike, a za vrijeme do izbora ima biti predsjednik Konduriosis;
4. odmah se ima dati štampi sloboda;
5. odmah se imaju pustiti na slobodu svi političari i oficiri, deportirani prilikom posljednjih izbora u Aten.

Medjutim vladina je vojska zauzela pozicije protiv pobunjenika i komandant vladi je vratio četu predad i pobunjenicima ultimatum, da se predadu i da polože oružje. Po vijestima iz Atene pobuna je već ugušena, jer su se pobunjenici predali bez ikakvih uslova vladinoj vojsci. Vodje pobune bit će predani ratnom sudu.

„To je eto kratki prikaz događaja, kojima službeni grčki izvještaji poriču svako veće značenje. Nesumnjivo je, da je ova pobuna, pa ma bila i ugušena, ozbiljan znak za veliko nezadovoljstvo u Grčkoj, koje vlada protiv neparlamentarnoga i diktatorskog sistema vladavine generala g. Pangalosa. On ne može nikomu zablistjeti oči uvjeravanjem, da ga je narod izabrao ili da će ga izabrati predsjednikom republike. Jer i ta vojska, koja se pobunila protiv njega, spada među narod. Pobuna dakle, kaže, u sa odnosi u Grčkoj truli i da će za održavanje grčkih prilika trebati drugih sredstava, nego li su svakodnevnne promjene ustava. Ta revolucija nije ustalom posljednja u Grčkoj.“

KINA.

Gradjanski rat. — Nacionalni pokret. — Užasna bijeda.

U Kini još uvijek traje gradjanski rat. Vijesti o tamošnjim događajima toliko su različite i protuslovne, da sebi i poznavao prilika u Kini jedva mogu stvoriti pravu sliku. Dok se jedan dan javlja da je gospodar Mandžurije Čang-Tao-Lin, saveznik Japana, udružio sa svim ostalim protivnicima grupa, prijateljskih sivijskoj Rusiji, da osvoji Peking, već se sljedećeg dana javlja da je situacija posve drugačija. Iznenada je Čang-Tao-Lin izoliran, a tako zvana „narodna vojska“, koja se imala otprimiti iz Pekinga, nalazi se u saževu sa svojim dosadašnjim protivnicima. Slika jima za vrijeme trideset godišnjeg rata, dakako u daleko većem opsegu. Kao što je onda u Evropi vladao kaos, tako je po prilici sada u Kini.

Siroka masa pučanstva nikako nije sklona raznim maršalima, imali oni bilo kakve programe, borili se oni bilo za tuđe bilo za svoje interese. No ipak pokraj svih tih grupa, koje se bore i kod toga nastoje da proljuju čim manje krvi, postoji u Kini jedan pravi narodni pokret sa socijalnim i nacionalnim ciljevima. Ekstremne grupe ovoga pokreta zavale su u Kantonu neke vrste potuhloševički režim.

Između tih maršala i narodnog pokreta stoji bezpomoćno kao jedini nosilac državnog jedinstva centralna vlada u Pekingu. Ta vlada — ugrožena u vlastitoj zemlji — nastoji, da laviranjem između suprotnih interesa pojedinih velevladstava korak po korak opet uspostavi nezavisnost Kine.

Medjutim, dok se razni maršali i gospodari pojedinih provincija bore međusobno, a centralna vlada bavi jednim jalovim poslom oko konsolidacije prilika i odnosa prema inostranstvu, iz dana u dan gospodarska kriza u Kini postaje sve veća, broj

nezaposlenih neprestano raste, i situacija postaje sve bezizlednija i očajnija. Nije isključeno, da će proći i stotinu godina prije nego li iz ovog komešanja i sukob-ljavanja stranih interesa nastane jedna nova nacionalna Kina. Na istoku ima vremena. Medjutim moguće ipak mudrim kineskim političarima uspije, da nadju put, kojim će se brže, s manje krvi doći do cilja: narodnog samoodređenja Kine.

Domaće novosti

Siromaštvo i plačila.

Piše nam prijatelj iz Zrenjina kod Opljaka: — Siromaštvo je u nas veliko. Živimo vrlo kukavno. Novaca nemamo od nikuda. Usprkos toga redovito idu po našim kućama „fanti“ sa platenim nalozima. Sada su nam donikli i opomene, kojima nas pozivaju, da platimo globe zbog toga, što ne šaljemo djecu u školu. Medjutim cijela stvar stoji ovako: Mi smo redovito šaljali svoju djecu u školu, ali često puta se je dogodilo, da su ih sami učitelji poslali kući. Osim toga naša djeca nisu ništa razumjela u toj školi, pa su radije ostali kod kuće. I tako je došlo do toga, da što smo ih htio skoro nijedan u školu. A što smo ih mi roditelji htjeli za to ubiti? Školske vlasti bi morale uvidjeti naš položaj i odustati od globe. To bi bilo napametnije riješenje, to više, kad nismo ništa skrivili. Lanijske godine tražili smo na temelju zakona, da nam se djeca podučavaju u dodatnim satovima u srpsko-hrvatskom jeziku. Našim molbama nije bilo udovoljeno, jer se učitelji nisu htjeli držati zakonskog propisa. Unatož toga učitelji nisu bili kažnjeni, iako su se ogriješili o zakon. Pa zar da budemo sada kažnjeni mi, koji smo nevinii? Zar nije zakon za sve jednako? Zar nije g. Mussolini toliko puta rekao: „Eguali doveri — eguali diritti?“

Ipravak.

U broju 13. „Istarske Rijetice“ od 1. aprila ov. god. u skrižaljci o dušobrižništvu u Porečko-Puljskoj biskupiji i to u drugom dijelu skrižaljke dolnje skrižaljke pogriješeno je u predzadnjoj koloni napisan ukupni broj duša. U predzadnjoj koloni u broju mora da bude 5275, a ne 6260. Molimo čitatelje da to uvažje.

† Ivan Defar.

Iz Bosanskog Broda stiže nam žalosa vijest, da je tamo u 68. godini života preminuo naš poznati rođoljub i prijatelj g. Ivan Defar, bivši posjednik i gostioničar u Tinjau.

Pokojnik je bio rođoljub od glave do pete. Kroz dugi niz godina stajao je u prvini redovima naše nacionalne borbe na Tinjanštini. Osobito se je isticao za vrijeme narodnog preporoda. Tada je neprekidno radio sa svojim pokojnim bratom Simonom oko našeg nacionalnog probudjivanja i osvjescivanja. Nasem narodu bio je uvijek pri ruci. Radi toga je uživao opće povjerenje i dobar glas.

Koncem svjetskog rata doživio je dosta neugodnih dana, pa se je konačno morao preseliti sa svojom djecom i necamicama u Jugoslaviju. Njegov odlazak se je neugodno dojmio svih poštenih Tinjanaca, a i drugih okolinskih sela. Mnogi su i propakali. U zadnje vrijeme živio je prilično mirno i zadovoljno. Ali i to je malo trajalo. Najedamput se je tako obojio, da je morao u krevet, gdje mu je smrtna kosa pre-rezala nit života.

Smrti ostanci nezaboravnog pokojnika bili su sahranjeni na uskrsni Ponedjeljak, dne 5. aprila o. g.; i to na katoličkom groblju sv. Simuna i Jude Tadea u Bosanskom Brodu (Jugoslavija).

Rasviještenoj porodici, naročito njegovim sinovima Janku i Antunu, naše iskreno sažaljenje, a pokojniku mir i pokoj vječiti!

Svega po malo

Veseli pogreb jedne udovice.

Italijanska „Gazzetta del Popolo“ prima iz Madvida: U Castelli je jedna teško bolesna osamdesetogodišnja udovica prije smrti pozvala brojne mladiće te ih zamolila, da ju na sprovodu prate na što veseliji način. Ona je dalje naručila posebnu glazbu i naredila, koje se koriste mrtvu svirati na sprovodu. Kraj groblja je organiziran javni ples. Na povratku sa groblja seoski mladići ušli su u udovičinu kuću i krali svu zalihu vina, koja se nalazila u podrumima.

Ovogodišnji ljubljanski velesajam.

Do sada su se obdržavali ljubljanski velesajamovi svake jeseni. Mjesec septembar nikako nije najgodniji za izložbu automobila. Radi toga se ove godine priređuje VI. međunarodni sajam uzoraca u Ljubljani od 26. junija do 5. julija.

Užasan požar u Egiptu.

Iz Kaira javljaju, da je prošle subote buknuo užasan požar u Kairu. Tanta, 612 domova je izgorjelo. Preko 4000 osoba ostalo je bez krova, a u vatri je zaglavilo trideset žrtava.

Amerikanci hoće da sagrade babilonski toranj.

Amerika hoće pod silu da sagradi babilonski toranj. Njoj nije dosta što ima 230 metara visokog kraja svih američkih obilježja, kodera, Wolworth-Building, u New-Yorku. Sada bi imao na Broadway-u, iznadju 122. i 123 ulice uskrnuti di. Oskar Kokie je graditelj, a s radnjama je započeto. Novi obilježje bit će 250 metara visok i prema tome najviša gradjivnara svijeta. Imać će ništa manje do 65 katova, a pod krovom nalazit će se ogromna crkva za sve konfesije, hotel banka, bolnica, kao i neizbrojivi stanovi. Hotel sastojati će se iz 4500 soba, koje će se iznajmljivati uz najnižu cijenu. Deset postotaka čistoga dobitka dodijelit će se kršćanskim misionarskim svrhama, a sama zgrada zvat će se „Kršćanska misionarska kuća“.

Troškovi iznose oko 14 milijuna dolara. Crkva nalazit će se u prizemlju, — bolnica u 65 katu. U planu je ništa manje od 12 ogromnih vrtova, koji se nalaze smješteni po krovovima i u raznim visinama. Velika blagovaićna moć će primiti 1000 gostiju. Pušiti i pit alkohona pica, bit će najstrožije zabranjeno, a isto tako se ne djezije dramskim predstojama uspostaviti će se spoj s podzemnom željeznicom. A da oblačenje bude potpun, svakako će se tako ustrojiti još i kino.

Potopljenje engleskog parobroda.

Iz Sidneya javljaju, da je tamo ovih dana bijesna silna oluja, u kojoj je potra-nio engleski parobrod „Dorridge“ od 715 tona. Kapetan i njegov sin spašeni su. Za 34 sata borili su se na jednoj scatarji sa smrću. Od ostale posade, koja je brojila 22 momka, nije se spasio nitko. Svi su iščezli u morskim valovima.

Progledala nakon 50 godina sijepoće.

Pred 50 godina izgubila je neka Američanka, gospodja Leffer iz Montane, očinji vid. Saznala je, da se u San Franciscu nalaze dva stružnjaka očna ljeknika. Dođe u San Francisko. Liječnici su je pregledali i napravili operaciju. Poslije operacije je progledala. Sad joj je 73 godine i 50 godina je bila sijepoća. Iznenadila se je, kad je opazila automobile i tolike druge izume, koji su pronađeni dok nije ništa vidjela.

Tuđa valuta na trčanskoj burzi.

Juče moglo se kupiti odnosno prodati 1 engleska. lira šterlina za 120.50 ital. lira; 1 američanski dolar za 24.80 ital. lira; 100 švicarskih franaka za 480 ital. lira; 100 francuskih franaka za 86 ital. lira; 100 čehoslovaških kruna za 73.60 ital. lira; 100 jugoslovaških dinara za 44 ital. lira; 100 rumunjskih leja za 10.25 ital. lira; 1000 njemačko-austrijskih kruna za 35 ital. centezima.

DAROVI

u fond „Istarske Rijetice“.

Na predlog g. Josipa Jurišević sabralo se u veselom društvu u Vodicama lira 14.50. Darovaše: po 5 lira: Kinkela Zorica; po 2 lire: Brajković Božidar; po 1.50: Hrvatin Franica; po 1 liru Ribarić Josip, Poropat Cvjetko, Ribarić Josip, Ribarić Anton i Miljević Franjo; po 50 cent.: Ribarić Ivan i Poropat Ivan.

Gosp. Niko Marčević, trgovac vinom, u Opatiji daruje lira 25.—

Gosp. Josip Dobrec iz Chicaga 1 dolar.

Aden O. Husković, Vrnate daruje 2.50 L. Srdelena hvala! Naprijed za „Istarsku Rijeticu“.

Za „Prosvetu“ (odsjeak za Istru).

Citaonica „Gorska Vila“ iz Lanišća daruje 10.— lira.

DOPISNICA UREDNIŠTVA.

Gospodinu Matku C. & G.: — Vaše pismo primismo. Onaj dopis nažalost ne inačemo objaviti, jer ne odgovara našim nacionalnim i gospodarskim interesima. Varate se, ako mislite, da je ona pasmina, za koju se zauzimajte, prikladna za naše krajeve, gdje nema žive vode. Drukčija je stvar sa tirolskom pasminom. Tu pasminu i mi preporučamo. Inače nemamo ništa protiv toga, da se naši seljaci udružuju u gospodarskim društvima ili zadrugama. Naprotiv: to ćemo uvijek pozdraviti i poduprijeti.

ZAHVALA.

Svoj rodbini, prijateljima i znancima, koji su našeg nezaboravnog sina, odnosno brata

ANTU ŠKABIĆ

preminulog nakon duge i teške bolesti, dne 6. t. m. u 28. godini njegovog života, spreveli do hladnog groba i time ublažili naše boli, budu ovime izražena naša hvala.

Napose zahvaljujemo Monsignoru župniku Čurkova p. čiču, koji je neprestano tješio bolesnika i pratio ga sveim molitvama do posljednjeg uzdaha, te napokon sproveo smrtnne ostanke na vječni počinak na najsvetacniji način.

Bog platio svima!

KRNICA, 8. aprila 1926.

Obitelj Škabić.

Samo moramo napomenuti, da smo i toga, da naši seljaci stupaju u takove nizačije ili društva, gdje glavnu i odlučujuću riječ vode — gospoda. Mi smo u našim seljacima preporučivali u elst. Rijetici i „Narodnom Gospodarstvu“, da organiziraju i da po mogućnosti u svaku selu ustanove svoje seljačke zadruge. Što nismo nikada preporučivali ostalim gospodskim zadruga sa seljačkim imenom, koje ne bi radile u prilog našim seljacima, tako ne čemo ni danas, jer nije to no kako se neka zadruga zove, već se upravlja i komu služi. Ako se ljudi organizovati, organizujemo se u svojim zadrugama. Ne zaboravimo, da svim onima koji s gospodom zoblju trešnje, ostar repoviti!

DOPISNICA UPRAVE

Gg. Antunu Sagaru u Filipini i Antu Dukliću na Sušaku javljamo, da smo u primili njihove predpilate.

G. Antuna Sazančica u Cresu molimo nam javiti tačniji naslov, jer će se u prednom slučaju i nadalje vraćati njegov natrag.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tisak: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Zrnjaž (Gimino) Istra.

LIBERAT UČIJO IZ PAZINA preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju modernu uređenu radionicu cijepila, trgovina kože i druge potrepština, koje zasjecaju u postolarski zanat. Cijene amjerene. — Poslužba brza i točna.

Fotograf Matko Gortan u Pazinu preporuča sl. općinstvu mjesta i okolice svoju fotografisk radionicu. Izdaje i štampa sve vrste fotografije po brzini i na najpovoljniji način. Fotografije za posla (pisa-porok) isporučuje u roku i sati.

KRUNE
plaća po 2.— L
ALOIZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
prvi kat

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Trgovina koža
i raznih postolarskih potrepština
FRAN CINK
CAMPO BELVEDERE br. 1
drži u svom skladištu
svake vrsti u tu struku zasjecajuće robe
uz najnižu dnevnu cijenu.
Podvorna brza i točna. Podvorna brza i točna.

Zlato, srebro, kruna, platin i umjetne zubove kupuje
Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46